

PARAULES DES DE SOLSONA

"A L'ATZAR AGRAEIXO TRES DONES:
HAVER NASCUT DONA, DE CLASSE BAIXA I
NACIÓ OPRIMIDA, I EL TÈRBOL ATZUR
DE SER TRES VOLTES REBEL·
MARIA MERCÈ MARÇAL

[Llibres públicats](#)
[En femení I](#)
[En femení II](#)
[En femení III](#)
[Records de mestres](#)
[Biografies](#)
[Simoneta](#)
[Teatre](#)
[Alguns premis](#)

[La vescomtessa](#)

dissabte, 9 de maig de 2020

La Caputxina

Dolors Fàbrega i Costa va néixer a Solsona. Els seus pares feien de porters als Caputxins vells i al darrera de l'església hi tenien un tros de vinya i la casa. Probablement, d'aquest fet recollí el sobrenom de la Caputxina. (Més tard els seus pares foren porters del Palau Episcopal i el Bisbe els regalà un magnífic rellogte de paret que el seu nét encara conserva).

Quan es va casar amb el Jaume Pujol de cal Sotaterra, va anar a viure al carrer Llobera, a tocar de la plaça Ribera, on feien de ramassadors. A ell, l'hereu de cal Sotaterra el van desheretar per haver-se casat amb ella. I sempre van tenir molts plets amb la família.

Tot dos van muntar una cansaladeria i, tot i els problemes inicials van instal·lar la primera càmera frigorífica de Solsona. Ell portava el camió amb el gènere cap a Barcelona. Un mal dia, (18 de juliol de 1936) tingué un accident a la carretera de Manresa, al revolt de cal Celdoni, i va quedar molt mal ferit. Morí el 4 de novembre de 1937. Al seu enterrament, en plena guerra, hi va anar tot el poble: tant els de dretes com els d'esquerres. Era un home molt estimat.

Havien tingut dues filles: la Rosita i la Conxita. Encara ara, el seu nét, Jaume Salas, puja tot sovint a Solsona i s'encarrega de l'herència de l'àvia. El Jaume té dues filles: la Noemí i la Rosa.

Quan es va acabar la guerra, la senyora Dolors es va instal·lar a la carretera de Torà on s'hi va fer construir la casa (que encara es pot veure) i hi va traslladar el negoci. Era la primera casa que es construïa aïllada del nucli. A la façana s'hi va fer posar una capelleta amb un Sant Jaume (que era el nom del seu marit i del únic nét que tenia). Per això, el barri va esdevenir el barri de Sant Jaume. Però, amb el temps i, degut a la seva popularitat, se'l coneixia més com a barri de la Caputxina. Ara, aquest renom ja s'ha perdut bastant.

Era una senyora d'empenta i amb molta idea per als negocis. Es dedicava a la compra i venda de conills, gallines, pollastres i, especialment, d'ous. També tenia un magatzem llogat al Vall Calent per guardar-hi les mercaderies. Ella anava a mercat a comprar el gènere els dijous: a Su (al matí) i a l'Hostal Nou (on dinava i acabava de comprar per la tarda). Els divendres feia mercat davant de casa seva, sobre la vorera. Però el romanent més important se n'anava cap a Barcelona. Per la tarda, els transportistes Llorenç Salas (pare d'en Romà Sales i que era el germà del gendre de la senyora Dolors i per tant del marit de la seva filla Rosita) o el Quintà (amb el que després va fer societat) li portaven els seus productes a Barcelona a repartir a mercat. La seva filla petita, anys més tard també agafà una parada a mercat i venia directament els seus productes. Dels ous se n'encarregava el

Etiquetes

- Alguns premis (6)
- En femení (37)
- En femení II (28)
- en femení III (18)
- La vescomtessa dissortada (36)
- Llibres de biografies femenines (1)
- Llibres publicats (14)
- Records de mestres (22)
- Senyores solsonines (18)
- Simoneta (411)
- Teatre (2)
- Textos publicats (5)
- Una assassina massa jove (5)

Mad Griff

Em sento solsonina d'adopció i vull fer aquest blog per compartir amb la meva família, els meus amic@s, (potser també eneamigues?), company@s i, a ser possible, antic@s ex-alumne@s, la meva nova vida, la de la Mad Griff.

[Visualitza el meu perfil complet](#)

Arxiu del blog

▶ 2023 (44)

▶ 2022 (53)

▶ 2021 (46)

▼ 2020 (75)

▶ de desembre (5)

▶ de novembre (7)

▶ d'octubre (7)

▶ de setembre (6)

▶ d'agost (3)

▶ de juliol (7)

▶ de juny (6)

▼ de maig (8)

Solteres o casades?

Margarida Colomé i Serra

Marianet, un home que pujava des de Manresa a buscar-los-hi, i aprofitava el viatge de pujada per portar fruita a Solsona. Quan el camió tornava a pujar de Barcelona també li portava alguns productes de la ciutat per vendre'ls a Solsona.

La seva filla Rosita va obrir una polleria al carrer del Vidre (la va tenir poc temps), després va obrir una altra polleria de més embranzida en un carrer més bo comercialment: l'Avinguda Mistral. Amb el temps convertí la polleria en tocineria.

L'anècdota dels conills és força divertida. Llavors els conills es compraven i venien vius; se'ls tenia arrecerats sota el taulell i la clienta, així que li anaven ensenyant els diferents conills que hi havia a disposició, se'l triava; (no sé si es fixaria més en l'aspecte general del conill, en l'expressió del ulls... o segurament, segons la butxaca, en el volum i pes); després de l'elecció, el botiguer li tallava el cap i la clienta s'emportava el conill (alguns segur que també s'emportaven el cap perquè en aquelles èpoques ningú estava per dispendis). Afortunadament, pocs anys més tard es va prohibir aquesta tècnica.

A l'estiu, la senyora Dolors pujava a Sant Llorenç a prendre les aigües a La Font Puda i s'instal·lava a Ca'l Mosqueta (entre Sant Llorenç i La Coma). Hi anava a descansar.

La senyora Fàbrega, la Caputxina, també es va dedicar a la construcció de pisos a les finques del voltant de casa seva. Primer va fer construir sis cases de planta baixa amb hortet. En una d'aquestes cases, la senyora Cecília Bantolra (cosina seva) hi va viure amb els seus pares (les mares eren germanes), des de l'any 1939 fins l'any 1945 quan es casà amb en Josep Rendé i es traslladà al carrer Llobera.

Després va fer construir la segona casa amb tres pisos per banda (i unes escales molt dretes). La senyora Claustre Coromines, acabada de casar i provinent de Sant Llorenç es va instal·lar al número tres, 2n 2a. Com que encara no tenia canalla els divendres, quan la Caputxina feia mercat, ella l'ajudava a vendre. Diu que sempre en va rebre un bon tracte i que li pagava correctament el que tocava. Fins i tot, la majoria de divendres, tot i viure tan a prop, dinaven juntes, elles dues i la Francisca, la senyora que li feia la cuina, la neteja i el que s'escaigués. Algunes vegades també s'hi quedava l'ajudant del camió del Quintà.

Després, més a tocar de casa seva hi va fer quatre pisos i dos garatges.

I van arribar els anys dels andalusos. Molts van haver d'allotjar-se en algunes barraques de pagesos escampades pel Vinyet, perquè no tenien altre lloc on ficar-se. Llavors, la Caputxina, més a la banda de La Carrera però, encara molt a prop de casa seva, hi va fer construir una mena de cases que més aviat eren barraques. La gent les recorda molt fredes i molt senzilles. Hi ha qui diu que només tenien quatre parets i un sostre. Hi ha qui diu que tenien wàter, llum i aigua corrent. El barri s'estenia des de la font (a mitja pujada de la carretera de Torà i una mica més avall del taller de ganivets de cal Pallarès) fins a l'antic camp de futbol.

Com que els andalusos es dedicaren a treballar ben aviat van estalviar alguns diners. Llavors, la Caputxina va fer construir un nou conjunt de pisos al damunt del que ja anomenaven el Túnel i on es vivia millor. Aquelles cases ja tenien una cuina independent i un lavabo compartit al final del passadís de cases. Probablement la Caputxina, amb el seu talent per als negocis, pensà que si la gent ja començava a guanyar diners podria pagar uns preus més elevats per unes millors condicions (i deixar els pisos o habitacles de la Carrera per als nouvinguts).

També va fer construir el que anomenaren torre de Granada, en un espai triangular on s'hi van ubicar tres cases. S'hi van instal·lar una gent d'un poble de las Alpujarras, que van venir amb el seu alcalde inclòs.

L'alcalde de l'època, el senyor Josep Serra i Forn, en un principi s'hi va enfadar i deia que aquella mena de barraques no podia construir-les. Però, ella li contestava que aquella gent, acabats d'arribar i sense ni una pesseta, necessitaven algun lloc per estar-se. Ella els hi proporcionava i ningú no pot negar que va fer un servei social molt important. Amb el temps el senyor Serra explicava que la Caputxina havia fet moltes obres de caritat ajudant a la gent immigrant. Anys més tard la mateixa Caputxina el va presentar a un advocat famós, Catedràtic de la Universitat de València, Don Blas Pérez, ministre de la Governació de Franco, per assumptes de plets (que ella ja coneixia pels seus propis plets). Quan va acabar la guerra, li van demanar al senyor Serra quin aval tenia i ell respongué el nom d'aquest important advocat. Poc temps després el nomenaren alcalde de Solsona.

La Caputxina mai es va enfadar ni va exigir cap pesseta a ningú que no li pogués pagar. Tenia paciència i ajudava els seus veïns tant com podia. Si hi havia alguna necessitat que ella sabés sempre la socorria. Era una bona dona i convivia amb la gent del seu barri.

Ella sempre es queixava que no hi veia gaire bé però un dia va veure passar de lluny un llogater que feia temps que no li pagava i el va reconèixer, el va cridar, li va reclamar els diners i al cap de poc va cobrar. La gent va riure força d'aquesta anècdota perquè no hi veia en general però detectava des de lluny els seus morosos.

Conta, l'Anna M. Ortiz, que fins i tot, la seva mare, la Lolita Salcedo, que va posar la primera botiga del barri de la Caputxina, algunes vegades li deixava la filla a casa seva i la mateixa Caputxina en tenia cura.

També conta, el Pere Colell Codina, que un dia anava amb bicicleta i va caure just davant la casa de la Caputxina; es va fer força mal, va quedar ple de nafres i li rajava sang. Va ser la mateixa Caputxina qui el va fer pujar a casa seva (deuria tenir uns quinze anys) i el va curar.

I la senyora Claustre Coromines recorda encara amb agraïment com va anar a la Primera Comunió dels seus dos fills.

Carme Claramunt, víctima del franquisme

A primera línia, més dones

La Germana Pilar Castells

La Caputxina

Les dones i la gestió de la Covid-19

Sofia Beecher i García

▶ d'abril (11)

▶ de març (4)

▶ de febrer (5)

▶ de gener (6)

▶ 2019 (75)

▶ 2018 (67)

▶ 2017 (44)

▶ 2016 (46)

▶ 2015 (52)

▶ 2014 (12)

▶ 2013 (28)

▶ 2012 (60)

La Claustre també ens explica que un dia va morir un veí que no era del seu barri però amb el que es feien i com que no tenien on enterrar-lo, ella, els va deixar un nínxol.

Hi ha gent que recorda que sempre estava disposta a acompanyar qui fos al metge a Barcelona

S'explica també, que per Sant Jaume feia celebrar la festa al barri. Llogava un orquestra, que pagava de la seva butxaca, i al matí, ja pujava tot fent música a buscar-la a ella i als seus veïns per anar a missa a l'Hospital. Era una dona molt creient i practicant. Al mig dia, ella dinava amb tota la gent del seu barri i ho aprofitava per celebrar totes les cases que s'havien fet durant aquell any sense prendre mal ningú.

Solia queixar-se, la senyora Dolors: Pobreta de mi! Jo no sé de què estic grassa! El cert és que menjava molt i com que tot sovint tenia convidats a la seva taula, encara menjava més del que li pertocava, (ja se sap que quan se tenen convidats se sol fer més menjar per tenir-los contents).

A la tarda, pujaven els gegants (que també pagava ella). Era força insòlit que els gegants sortissin del nucli antic de la ciutat, però ella ho aconseguí. Li agradava molt cantar i tenia força predilecció per la cançó de La Pepa. De joveneta, com que tenia bona veu i entonava força bé havia cantat en el cor de l'església.

A la nit feia preparar un envelat de boix. Tothom qui volia anar-hi a ballar podia fer-ho. No feia pagar res a ningú.

Un dia a Solsona, mentre feien una representació teatral, la van fer enfadar molt. En un petit diàleg dos personatges parlaven entre sí que un d'ells necessitava un pis. L'un li digué a l'altre que anés a veure a la Caputxina. Llavors el personatge que feia de Caputxina agafà la cinta mètrica, li prengué les mides d'alt i ample, les anotà i li digué que tornés la setmana següent que ja tindria el pis a punt. Se'n va dolre molt d'aquesta burla. No se la mereixia.

La senyora Dolors sempre s'havia pensat que es moriria del cor. Però el seu cor funcionava molt bé. Es va ferir i la seva filla gran se la va emportar a Barcelona, amb la Francisca, la seva assistenta. Va viure sis anys en unes condicions força lamentables fins que va quedar en coma profund i encara el seu cor va aguantar sis mesos. Finalment morí.

A la seva mort, el seu nét Jaume, que era la nineta dels seus ulls, es va veure obligat per parents i amics a portar els negocis de la seva àvia. Ell tenia 25 anys i estava instal·lat a Barcelona. Després de treballar tota la setmana havia d'aprofitar els caps de setmana per pujar a Solsona amb uns autobusos que encara deixaven molt que desitjar.

Informació cedida per Anna M. Ortiz, Pere Colell, Codina, Claustre Coromines, Cecília Bantolra, el seu nét Jaume Salas i la seva senyora.

Publicat per [Mad Griff](#) a [2:05](#)

Etiquetes de comentaris: [Senyores solsonines](#)

Cap comentari:

Publica un comentari a l'entrada

Introdueix un comentari

[Entrada més recent](#)

[Inici](#)

[Entrada més antiga](#)

Subscriure's a: [Comentaris del missatge \(Atom\)](#)